

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

Nr.

I 2021-11-25 Nr. 2-5007

Kopija

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

DĖL 2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJOS SUSISIEKIMO PLĖTROS PROGRAMOS PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijoje išnagrinėtas pateiktas derinti 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos projektas (toliau – Plėtros programos projektas).

Dėl Plėtros programos projekto teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Plėtros programos projekte nurodoma, kad Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) 5.3 uždaviniui „Gerinti transporto junglumą šalies viduje, su ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis, užtikrinti eismo saugumą“ (toliau – 5.3 uždavinys) įgyvendinti Regionų plėtros programai numatoma skirti 23 529 tūkst. eurų 2021–2027 m. Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų ir 2021–2027 m. ES fondų bendrojo finansavimo lėšų. 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai projekte (2021 m. lapkričio 23 d. versija) Sostinės regionui nenumatytas finansavimas eismo saugai gerinti, nors eismo saugos problema šiame regione yra itin aktuali (plačiau apie eismo saugos problemos aktualumą Sostinės regione – Susisiekimo ministerijai išsiųstame Vidaus reikalų ministerijos 2021 m. spalio 20 d. rašte Nr. 1D-5928 „Dėl investicijų eismo saugos problemoms spręsti Vilniaus apskrityje“). Atsižvelgdami į tai, siūlome patikslinti Plėtros programos projektą, padidinant Regionų plėtros programai pagal NPP 5.3 uždavinį numatomą finansinę projekciją dalimi, reikalinga eismo saugos problemai Sostinės regione spręsti, ir numatant tam realiai Sostinės regione galimus naudoti finansavimo šaltinius.

2. Vidaus reikalų ministerijos vertinimu, šie Plėtros programos projekte nurodomi reikalavimai dėl regioninės pažangos priemonės 10-002-06-01-03 (RE) „Skatinti darnų judumą miestuose“ (toliau – priemonė 10-002-06-01-03 (RE) įgyvendinimo iš esmės nėra išankstinės sąlygos¹:

2.1. reikalavimai „Tiesioginis poveikis ŠESD mažinimui“ ir „Vykdomų veiklų atitiktis universalaus dizaino principui“ yra susiję su projektų veiklų ir jų vykdymo išlaidų tinkamumu pagal priemonės 10-002-06-01-03 (RE) finansavimo šaltinio programavimo dokumentą ir šį finansavimo šaltinį reglamentuojančius teisės aktus. Siekiant užtikrinti, kad priemonės 10-002-06-01-03 (RE)

¹ Pagal Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymą, išankstinė sąlyga – reikalavimas, skirtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamuose planavimo dokumentuose nustatytų uždavinių veiksmingam ir rezultatyviam įgyvendinimui užtikrinti, jį įgyvendinus įgyjama teisė regiono plėtros plano priemonėms įgyvendinti naudoti Regionų plėtros programoje numatytus finansinius išteklius.

finansavimo šaltinio lėšomis būtų finansuojamos tik nurodytus reikalavimus atitinkančios projektų veiklos ir išlaidos, Vidaus reikalų ministerijos nuomone, tikslinga būtų atitinkamai tikslinti / papildyti priemonės 10-002-06-01-03 (RE) finansavimo šaltinio programavimo dokumentą – 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos projektą;

2.2. reikalavimas „Vystoma elektromobilių įkrovimo infrastruktūra turi atitikti Alternatyviųjų degalų įstatyme keliamus reikalavimus“ skirtas konkrečių projektų veiklų teisėtumui užtikrinti, todėl, Vidaus reikalų ministerijos vertinimu, yra perteklinis – įgyvendinant projektus turi būti laikomasi Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme nustatytų elektromobilių įkrovimo infrastruktūros vystymo reikalavimų (kaip ir visuose kituose su priemonės 10-002-06-01-03 (RE) įgyvendinimu susijusiuose įstatymuose nustatytų reikalavimų), nepaisant to, ar jie yra nurodyti nacionalinėse plėtros programose.

Atkreiptinas dėmesys, kad Strateginio valdymo metodikoje nenumatytos galimybės plėtros programų regioninėms pažangos priemonėms nustatyti kitus reikalavimus, nei su NPP pažangos uždavinio poveikio rodikliu susietas išankstinės sąlygas.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome šio rašto 2.1 ir 2.2 papunkčiuose nurodytų reikalavimų Plėtros programoje nenustatyti.

3. Siekdami aiškumo, siūlome patikslinti:

3.1. Plėtros programos projekte nurodomos regioninės pažangos priemonės 10-001-05-03-07 (RE) „Gerinti eismo saugą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse“ išankstinės sąlygos formuluotę, papildant ją nuoroda į teisės aktą, kuriuo yra patvirtinta Plėtros programos projekte minima metodika;

3.2. Plėtros programos projekte nurodomos priemonės 10-002-06-01-03 (RE) išankstinės sąlygos „Parngtas ir patvirtintas elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros iki 2030 m. planas“ formuluotę, suderinant ją su Alternatyviųjų degalų įstatymo nuostatomis (pagal nurodytą įstatymą savivaldybės rengia viešųjų ir pusiau viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų planus);

3.3. Plėtros programos projekte nurodytą NPP 5 tikslo rodiklio „Lietuvos vieta ES transporto infrastruktūros ir paslaugų švieslentėje“ 2030 m. reikšmę („2030 m. ketinama pasiekti *ne žemesnę* kaip 10 vietą“) suderinti su NPP nustatyta reikšme („*ne aukštesnę* nei 10 vieta“);

3.4. Plėtros programos projekte nurodytą NPP 5.3.7 rodiklio „Sunkiai sužeistų eismo dalyvių keliuose skaičiaus pokytis, palyginti su pradine situacija“ reikšmę, nurodant, kad pokytis procentais skaičiuojamas pagal MAIS3+ metodiką (analogiškai, kaip nurodyta NPP prie 5.3.7 rodiklio);

3.5. Plėtros programos projekte nurodytą 1 problemos 5 spręstinios priežasties „Pasienio kontrolės punktų pralaidumas neužtikrina sklandaus šalies junglumo su trečiosiomis šalimis“ dėstymą, nes po 5.1.1 papunkčio iškart eina 5.2.1 ir 5.2.2 papunkčiai; be to, nėra nurodyta, kokiomis priemonėmis bus sprendžiamos 5.1.1 papunkčio ir 5.2.1 papunkčio priežastys.

4. Plėtros programos projekte 1 problemos spręstina priežastimi nurodyta 5.2.2 priežastis „Žmogiškųjų išteklių stoka (sprendžiama 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos viešojo saugumo stiprinimo plėtros programoje)“. Plėtros programos projekto pagrindime ši priežastis nėra kaip nors aprašyta, todėl neaišku, kokių žmogiškųjų išteklių stoka nurodoma. Įvertinus 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos viešojo saugumo stiprinimo plėtros programos projekto (toliau – VRM Viešojo saugumo stiprinimo PP) nustatytų uždavinių problemų aprašymus, pažymime, kad NPP 10.6 uždavinio 2 priežasties „Neužtikrinama veiksminga asmenų, transporto priemonių ir prekių, kertančių valstybės sieną per pasienio kontrolės punktus (PKP), kontrolė“ aprašymo 2.3 papunktyje nustatyta neoptimalių kontroliuojančių institucijų pajėgumų ir gebėjimų problema, kuri apima profesionalaus ir motyvuoto muitinės personalo pritraukimo ir išlaikymo bei nepakankamo muitinės pareigūnų parengimo problemas. Atsižvelgdami į tai, kas paminėta, manome, kad Plėtros programos projekte 1 problemos priežastimi nurodyta priežastis 5.2.2. turi būti atitinkamai aprašyta, kad iš jos būtų aišku, apie kokių 1 problemai įtakos turinčių priežasčių ar dalies jų šalinimą yra kalbama, o prireikus būtina tikslinti jos apibrėžimą, kad būtų aiškus ryšys su VRM Viešojo saugumo stiprinimo PP nurodytomis problemomis ir jų priežastimis.

5. Plėtos programos projekte 2 problemos spęstina priežastimi nurodyta 4 priežastis „Nepakankamai efektyvus gelbėjimo tarnybų darbas (sprendžiama 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtos programoje ir 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos viešojo saugumo stiprinimo plėtos programoje)“, kuri Plėtos programos projekto pagrindime taip pat nėra kaip nors aprašyta, todėl neaišku, kaip gelbėjimo tarnybų, kurios reaguoja į įvykius, veiklos efektyvumas lemia minimą 2 problemą, bei kaip prie šios problemos sprendimo prisidės VRM Viešojo saugumo stiprinimo PP, atsižvelgiant į šios programos projekto 10.8 uždavinio problemos „Nepakankamai efektyviai ir veiksmingai funkcionuojančios viešojo saugumo institucijos“ nustatytas priežastis. Siūlome spręsti klausimą dėl pirmiau minėtos priežasties ir (ar) jos aprašymo tikslinimo.

6. Atsižvelgdami į Strateginio valdymo metodikos 69.3.3 papunkčio nuostatas, siūlome Plėtos programos projekto III skyriaus „Pažangos priemonių rinkinys“ lentelėje prie regioninių pažangos priemonių kaip dalyvaujančias institucijas nurodyti Vidaus reikalų ministeriją, regionų plėtos tarybas ir savivaldybes.

Vidaus reikalų viceministras

Arnoldas Abramavičius

S. Mitalauskas, tel. (8 5) 271 7143, el. p. sigitas.mitalauskas@vrm.lt
I. Malukiene, tel. (8 5) 271 8816, el. p. irina.malukiene@vrm.lt